

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

4. Vitæ periculu[m] domandi sui ardore incursum, miraculo euadit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

3. Quare ut primum à Philosophicis quas profitebatur prælectionibus se exsoluit, sub Ignatij disciplina spiritum meditando exercuit, eo statim suimet odio, ut quattriduum solidum, ieiunus planè transigeret, vno illo contentus animi pabulo, quod diu noctuque cœlitus hauriebat. Ac lego in nostris veteribus tabulis, prima illa Exercitia cum obiret, solitum se Deo sistere, arcè manus pedesque coligatum; seâ vellet se totum Deo mancipare, libertatemque omnem in posterum ex eius nutibus habere suspensam; siue pro illo impudenti agnosci, & ingrato seruo qui absque cultu nuptiali, conuiuio regum irrupisset, essetque propterea merito colligandus, & in exteriores tenebras mittendus: hinc demum totus in alium mutatus, & hæc, quibus hærebat, infima perosus, in hominem enasit Deo plenum, vnaque deinceps perpetuò anhelantem diuinæ gloriæ rationes. Quinque iam sibi ex Academia iuuenes Ignatius legerat, raris omnes ingenij dotibus; & vnus secum sententiæ; communi consensu conuenerant de consecranda Deo vita omni, nuncupatione Paupertatis, Castimonie, & Euangelij apud infideles, in Palaestina prædicandi; aut si non pateret anno toto ad eam aditus, sistendi se summo Pontifici, ad omne illius imperium quocumque gentium, in Dei obsequium mitteret: hæc uti aliàs enarraui prope Parisios ad S. Mariæ in monte Martyrum edita, Xauerio annum iam septimum supra trigessimum agente, qui fuit 1534. Inde trium accessu sociorum aucti, anno exeunte Venetias petunt, vbi eos aliquanto pridem opperiebatur Ignatius: illic aliisque in urbibus ea fuit Xauerio videndi ratio & agendi, quæ hominem decuit tyrocinia ponentem Apostolici famulatus, quamprimum in Indian obeundi; nempe itinera, & longa, & media hieme, semperque pedestria per montes niue obstructos, inter infestos exercitus, hæretico in solo, vnoque viatico quod esset Deus mendicanti, benignè prouisurus. Accedebat suimet immitis, & sæna tractatio; ac nisi fuisset miraculo vetitum etiam lethalis; arcus corrogatusque panis; tunica vilis & lacera; noctes desertis vel in tugariis, vel sub dio; solitarij cum Deo, velut extra mundum, & diuturni secessus; heroiçæ in crebra, & ardua sui expugnatione victoriæ; ardorque interea inexpletus quærendarum Deo animarum, & vexationum patientissima, assiduaque perpeffio.

4. Notum illud dum Venetias pergeret insigne factum; scrupulo ductus, quod olim plusculum, bene habitis corporis agilitate delectatus, statu se aliis iuueniliter prætulisset, hanc Deo qualemcumque culpam luere statuit; crura, & brachia, implexa funiculis sic adstringit, ut incessu motuque corporis, ruptis carnibus in nervos descenderent; ipse vehementia doloris animo linqueretur; Chirurgus arti suæ diffusus, curationem cæci, & insanabilis mali desperaret. Sed hanc Medicus clemens Deus adhibuit, noctis vnus spatio, rescissis sponte, carnibus exemit funiculos, & miraculo duplici altè ab iis impressa vlcera, glutinauit. Venetiis in Nosocomio, quod Incurabilem dicitur, dum illa tractat purulenta & graueolentia semicadauera, refugam persensit ab eo aspectu,

3
Exercitia
obit, & quo
modo.

4
Vita periculi
domandi sui
ardore incur-
sum, miraculo
evadit.

Saniem vlcerum exlugit.

Dies solus quadraginta orando transfugit.

S. Hieronymi conspectu fatatur.

Xauerij ad apostolatam Indorum, electio.

fectore, tactuque nauseam; at ille hanc forti caritatis violentia vlcerus, admouuit vlceri quod curabat infirmi ac tabido labra, duxitque sapius ex eo lambendo saniem, vt sensus sui delicatioris fastidia frangeret. Montifilicis in oppido, Parauij vicino, dies transegit quadraginta, in sola eremo, cum Deo tantum secumque habitans, nisi quantulum exire quotidie cogebatur, ad corrogandum panis quo aleretur frustum. Vicentia lapsis sub asperitatum, & laboris pondere viribus aegrotauit, & ex Nococomij egestate, eodem exceptus cum aegrotante simul, paupere lectulo, curationem morbi haud aliam habuit, praeter S. Hieronymi conspectum, qui se illi spectandum praebuit, & longè grauiorum, quas esset passurus arumnarum, promissione recreauit. Bononia licet quartana iactatus pertinaci, aliena nihil secius incumbere saluti quam sanus; nihilo minori molestia quam aegrotus, concionibus, directioni animarum, consiliis, confessionibus diu noctuque audiendis. Romam denique vsque ad defectus corpore peruenit, vt ne leui quidem deinceps opera, sat vnquam futurus putaretur; sed palam mox fecit, quanto vigore mens imperitaret affecto corpori, velut enim clamore animarum egentium excitus, ad S. Laurentij in Damaso, S. Ludouici Gallorum, locisque alijs ad populum dixit, eo labore ac prouentu, vt ex itinere Indico ad socios scribens, dulcem eorum memoriam gestiret refricare. Romae verò dum agit, & in obtinenda Ignatii ab Christi Vicario Societatis confirmatione strenuè incumbit, adfuit praefixi caelitus momentum temporis, quo ad apostolatam Indorum accitus est, rem vti se habuit hic pono.

5. Dum arma Ioannis III. Lusitaniae Regis fortunat Deus; & noua quotidie gloria, & ditionibus illum auget; nouos quoque illi quotidie, grati animi subdebat stimulos, eò piissimum Principem sollicitabat vnice ardens cura, non minus strenuos verbi Dei praecones, quam maris peritos, classium nauarchos, & belli Duces egregios parandi, vt quicquid armis & nauibus quaesisset, Ecclesiae finibus adderetur. Quod eius caeleste studium transmittendarum ad hoc in Asiam nauium, illius maioribus diuinitus insitum, diuina quoque bonitas promouit, cum ingenti laude fortitudinis Lusitanae. Regebat Parisijs Gouea Lusitanus, S. Barbarae Collegium, in quo Ignatius, Xauerius, atque illorum socij dabant scientiis operam. Erant horum, tum virtus egregia, tum quaerendarum industria, vigorque animarum Gouea exploratissima, diuque spectata. Contigit itaque, Deo fortuitis in speciem casibus, nostra haec infima in fines altissimos, nobis inscitis digerente, vt hic suo ab Rege destinaretur ad Paulum III. essetque tunc Romae, cum deposita spe petendae Palaestinae, Pontificis pedibus se cum socijs Ignatius suscebat, deuouebatque illi suam, & illorum operam, in quosuis labores, pro Ecclesia subeundos. Visum hic Gouea, Regis sui votis fauore caelum, monet ab se repectos, qui essent iis idonei, sibi pridem notos, pridemque perspectos; planè homines Dei, eiusque vnus rationibus addictos, pauperes, contemptores sui, laboris inexhausti, peculiari voto, conuertendis ad Christum infidelibus obliga-